

Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen

Advies 2018/12 betreffende het boeken van subsidies die als
kapitaaloverdrachten getypeerd worden van 05/12/2018

Inhoud

I.	Inleiding, definities en inwerkingtreding	3
1)	Toepassingsgebied	3
2)	Definities	3
3)	Inwerkingtreding	5
II.	Begrotingsmatige, ESR-matige en bedrijfseconomische verwerking	5
1)	Tijdstip van aanrekening en aan te rekenen bedrag	5
	i. Bij de entiteit die de subsidie toekent – subsidiërende entiteit	5
	ii. Bij de entiteit die de subsidie ontvangt – gesubsidieerde entiteit (S13.12)	7
2)	Te hanteren codes	7
	iii. Bij de entiteit die de subsidie toekent	7
	iv. Bij de entiteit die de subsidie ontvangt	10
III.	Voorbeelden	11
1)	Voorbeelden uitgaande kapitaaloverdracht:	11
2)	Voorbeeld ontvangen kapitaaloverdracht:	17

I. Inleiding, definities en inwerkingtreding

1) Toepassingsgebied

2. Dit advies is van toepassing op alle entiteiten van de Vlaamse overheidssector die subsidies toekennen of ontvangen en die ressorteren onder de sectorale code 13.12 ('de Vlaamse overheidssector') ongeacht hun rechtsvorm. De subsidies tussen entiteiten van de Vlaamse Overheidssector ('de toelagen') worden, omwille van de consolidatieproblematiek die hiermee gepaard gaat, hier niet behandeld.

3. Volgens de economische classificatie kunnen subsidies ingedeeld worden in inkomens- en kapitaaloverdrachten. Dit advies heeft betrekking op subsidies die ingedeeld worden als kapitaaloverdrachten, nl. alle overdrachten in geld, die de verwerving of overdracht inhouden van een of meer activa door minstens een van de partijen betrokken bij de verrichting. Deze overdracht heeft een overeenkomstige verandering in de financiële of niet-financiële activa op de balans van een of van beide betrokken partijen bij de verrichting tot gevolg. Dergelijke subsidie kan verder worden opgedeeld in investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten. Een overdracht wordt beschouwd als een betaling "om niet" aan en van de overheid (niet-financiële verrichting).

4. Volgende kapitaaloverdrachten worden niet gevat door het advies:

- Kapitaaloverdrachten die geen subsidie vormen, bijvoorbeeld een waarborguitwinning;
- Forfaitaire kapitaaloverdrachten, die vallen onder het advies 2018/10 m.b.t. de aanrekeningsregels voor de inkomensoverdrachten;
- Overdrachten in natura, die worden behandeld in advies 2017/5 betreffende het boeken van subsidies in natura;
- Investeringsbijdragen die de financiering van een vast actief overschrijden, vallen voor het deel van de overschrijving onder het advies 2018/10 m.b.t. de aanrekeningsregels voor de inkomensoverdrachten.

5. Het werken met de economische klasse 0 (niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen) zullen in een afzonderlijk advies gevat worden.

2) Definities

- Betaling(en) om niet: betaling(en) zonder rechtstreekse tegenprestatie.

- Economische classificatie: een lijst van economische codes van de uitgaven en de ontvangsten van de overheidssector gebaseerd op de macro-economische structuur van het ESR 2010. De meest recente versie kan worden geraadpleegd op de [website van de FOD Beleid en Ondersteuning](#)
- ESR 2010: EU-verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.
- Forfaitaire kapitaaloverdrachten: periodieke kapitaaloverdrachten waarvoor in ESR termen een voorwaardelijke betalingsverplichting bestaat.
- Gesubsidieerde entiteit: entiteit die behoort tot de Vlaamse overheidssector en subsidies verkrijgt van entiteiten die niet ressorteren onder de Vlaamse overheidssector.
- Investeringsbijdragen: betalingen “om niet” die de overheid of de rest van de wereld ten voordele van andere institutionele eenheden verricht en die bestemd zijn om de vaste kapitaalvorming geheel of gedeeltelijk te financieren m.a.w. financiering van de aankoop van een vast actief.¹ Het gedeelte van een projectsubsidie dat betrekking heeft op een investering, wordt als een investeringsbijdrage beschouwd.²
- (Moment van) toekenning: de beslissing tot het toekennen van een subsidie (m.a.w. het ondertekenen van het besluit, of in de gevallen dat er geen besluit wordt opgemaakt (vb. voor de renovatiepremie) het moment dat alle voorwaarden voor de subsidie geacht worden vervuld te zijn.
- Opschortende voorwaarde: een toekomstige en onzekere gebeurtenis, waardoor de verbintenis pas ontstaat nadat de gebeurtenis heeft plaatsgevonden of juist niet heeft plaatsgevonden, zoals bijvoorbeeld het verkrijgen van een omgevingsvergunning, of het voldoen aan kwaliteitseisen op het ogenblik van de realisatie van het actief of een deel ervan. Voorwaarden waarvan duidelijk is dat ze zullen worden gerealiseerd zijn geen opschortende voorwaarden. Een ex post controle van kosten is geen opschortende voorwaarde.
- Overige kapitaaloverdrachten: kapitaaloverdrachten, andere dan investeringsbijdragen. Deze komen overeen met vrijwillige vermogensoverdrachten, vb. schadeloosstellingen voor schade geleden tijdens natuurrampen (investering en andere kosten).
- Subsidiërende entiteit: entiteit die behoort tot de Vlaamse overheidssector en subsidies verstrekt aan entiteiten die niet ressorteren onder de sectorale code 13.12.

---

¹ Definitie overgenomen van de Economische classificatie van maart 2017.

² Indien de projectsubsidie zowel werkings- als investeringskosten dekt, wordt voor het gedeelte dat onder werking valt, verwezen naar het advies van de inkomensoverdrachten.

- Vlaamse overheidssector: alle entiteiten van de Vlaamse overheid die tot de Vlaamse overheidssector S13.12 worden gerekend, ongeacht hun rechtsvorm.

3) Inwerkingtreding

6. Dit advies treedt in werking met ingang van 1 januari 2020.

II. Begrotingsmatige, ESR-matige en bedrijfseconomische verwerking

1) Tijdstip van aanrekening en aan te rekenen bedrag

i. Bij de entiteit die de subsidie toekent – subsidiërende entiteit

a. *Registratie van de beslissing tot toekenning van de subsidie en van de aanrekening op de budgetpositie (het vastleggingskrediet)*

7. Entiteiten die vastleggingskredieten gebruiken, leggen de budgetpositie vast op het betrokken vastleggingskrediet op het moment van de toekenning. In geen geval mag er vastgelegd worden als er nog geen toekenning is geweest.

8. In het kader van erkende natuurrampen wordt de vastlegging genomen op datum van het getekend besluit waarin het bedrag wordt vastgesteld.

9. Ook subsidies onder opschortende voorwaarden worden volgens deze principes aangerekend op de vastleggingskredieten.

b. *Registratie als kost en aanrekening op het vereffeningskrediet*

10. De subsidie wordt zowel budgettair, ESR-matig als bedrijfseconomisch aangerekend op het moment dat voor de gesubsidieerde, en dit volgens de subsidievoorwaarden, het recht op de subsidie ontstaat.

11. Voor zover in de subsidievoorwaarden enkel een vast percentage van de uitgaven is opgenomen, desgevallend beperkt tot een maximumbedrag, betekent dit een aanrekening in verhouding tot dat percentage van de effectieve subsidieerbare kosten. Voor zover de subsidiërende entiteit geen, geen volledige of geen tijdige afrekening van het voorbije kalenderjaar van de gesubsidieerde ontvangt, zal de subsidiërende entiteit zich in deze situatie, voor zowel de boekhoudkundige, de ESR-matige verwerking als de budgettaire aanrekening van de jaarlijkse subsidiekost, baseren op de voor dat deel van het jaar verwachte uitgaven van de gesubsidieerde entiteit.

12. Indien het recht op subsidie voor de gesubsidieerde pas ontstaat nadat, volgens de subsidievoorwaarden, een bepaalde vooruitgang is geboekt, zal ook de aanrekening van de subsidie alsdie bepaalde vooruitgang is gerealiseerd, gebeuren. Zie eerste voorbeeld.

13. Eventuele gedane betalingen waarbij het duidelijk is dat die vooruit lopen op de de volgens dit advies aan te rekenen subsidies, worden als voorschot behandeld. De

daaropvolgende betalingen worden aangerekend volgens de bepalingen opgenomen in het subsidiebesluit.

14. Een subsidie of delen van die subsidie die op het moment van toekenning betrekking hebben op reeds uitgevoerde investeringen, worden onmiddellijk en volledig ten laste genomen op het moment van toekenning.

15. Subsidies onder opschortende voorwaarden worden niet aangerekend, zolang aan de opschortende voorwaarden niet is voldaan. Indien de redelijke termijn voor het beoordelen van de realisatie van de opschortende voorwaarden is verstreken, wordt de subsidie onmiddellijk en voor het volledige bedrag van die subsidie aangerekend. Indien in de regelgeving niet is voorzien binnen welke termijn de realisatie moet worden beoordeeld, kan 3 maanden als een redelijke termijn worden beschouwd. Gemotiveerde afwijkingen van deze termijn zijn mogelijk. Voorbeelden van opschortende voorwaarden zijn het verkrijgen van een omgevingsvergunning, de oprichting van een vennootschap of het behalen van bepaalde kwaliteitseisen .

16. Het opleggen van een ex post verantwoording van de kosten wordt niet als opschortende voorwaarde beschouwd.

17. In geval van een subsidie in de vorm van een schadevergoeding zonder herstelverplichting (vb. een subsidie van het Vlaams Fonds voor de Lastendelging), wordt de kost budgettair, bedrijfseconomisch en ESR-matig volledig in resultaat genomen op het moment van toekenning. In geval van natuurrampen wordt de kost budgettair, bedrijfseconomisch en ESR-matig volledig in resultaat genomen op datum van het getekend besluit.

18. De ontoereikendheid van budget mag geen reden zijn om een reeds toegekende subsidie niet te registreren conform de bovenstaande regels. De subsidie dient aangerekend te worden op het correcte kalenderjaar.

c. Terugvorderingen

19. Wanneer blijkt dat er bij de aflegging van de eindverantwoordingsstukken teveel subsidie werd toegekend, wordt het eerder aangerekende bedrag verminderd in het jaar van de terugvorderingsbeslissing.

20. In de mate dat de correctie wordt uitgevoerd in het jaar dat ook een bedrag werd aangerekend voor het betrokken subsidiërbare project, wordt deze als een correctie op de eerdere uitgave geboekt. Gebeurt de correctie in een later jaar dan het jaar van aanrekening, wordt de correctie als opbrengst geboekt.

ii. **Bij de entiteit die de subsidie ontvangt – gesubsidieerde entiteit (S13.12)**

a. ***Registratie in bedrijfseconomische boekhouding en aanrekening als ontvangst***

21. De subsidie wordt budgettair, ESR-matig en bedrijfseconomisch geboekt op het moment dat het recht op de subsidie vaststaat volgens de toekenningsmodaliteiten van het betrokken subsidiebesluit.

22. Indien er voorschotten worden ontvangen, worden zij op het passief (schulden ten hoogste 1 jaar) als ontvangen vooruitbetalingen geboekt.

23. Voor de in resultaatname van kapitaalsubsidies verwijzen we naar CBN-adviezen 2009/3 (Boekhoudkundige verwerking van kapitaalsubsidies waarvan de toekenning en/of de uitbetaling over verschillende jaren wordt gespreid) en 2011/13 (Overheidssubsidies).

24. In het uitzonderlijk geval waarbij het toegekende bedrag van de ontvangen subsidie hoger is dan het geboekte investeringsbedrag, wordt verwezen naar CBN-advies 2017/18 (Afschrijving van materiële vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen - Inresultaatname van kapitaalsubsidies).

b. ***Terugbetaling***

25. Wanneer blijkt dat er aanvankelijk teveel subsidie werd ontvangen, wordt het eerder aangerekende bedrag verminderd. Indien de terugvorderingsbeslissing vóór het afsluiten van het boekjaar wordt meegedeeld, wordt de terugbetaling budgettair, ESR-matig en bedrijfseconomisch aangerekend aan dat voorbije boekjaar.

26. Indien de terugvorderingsbeslissing na het afsluiten van het boekjaar maar uiterlijk op 31 januari wordt meegedeeld, wordt de terugbetaling aangerekend aan het voorbije boekjaar. Dit is een feit na balansdatum die alsnog aanleiding geeft tot een correctie in de boekhouding van het vorige jaar.

27. Bij terugbetaling wordt het basisbedrag van een kapitaalsubsidie op balans bijgesteld en de verrekening van de kapitaalsubsidies wordt boekhoudkundig gecorrigeerd.

2) **Te hanteren codes**

iii. **Bij de entiteit die de subsidie toekent**

a. ***Registratie als kost en aanrekening op het vereffeningskrediet***

Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.
643300 / 643390	ESR 51 - 52 - 53 - 54 - 62 - 63 - 64 - 65	Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring incl. in natura
643500	ESR 51 - 52 - 53 - 54 - 62 - 63 - 64 - 65	Projectsubsidies buiten de Vlaamse consolidatiekring

Bedrijfseconomisch

643 Kapitaaloverdrachten

643300 Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring

643390 Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring incl. in natura

643500 Projectsubsidies buiten de Vlaamse consolidatiekring

ESR-matig

51. Kapitaaloverdrachten aan bedrijven en financiële instellingen

51.11 Investeringsbijdragen aan overheidsbedrijven

51.12 Investeringsbijdragen aan privébedrijven

51.21 Overige kapitaaloverdrachten aan overheidsbedrijven

51.22 Overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven

51.30 Overige kapitaaloverdrachten aan kredietinstellingen

51.40 Overige kapitaaloverdrachten aan kredietinstellingen

52. Kapitaaloverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen

52.10 Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen

52.20 Overige kapitaaloverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen

53. Kapitaaloverdrachten aan gezinnen

53.10 Investeringsbijdragen aan gezinnen

53.20 Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen

54. Kapitaaloverdrachten aan het buitenland

54.11 Aan EU-instellingen: investeringsbijdragen

54.12 Aan EU-instellingen: overige kapitaaloverdrachten

54.21 Aan lidstaten van de EU (overheden): investeringsbijdragen

54.22 Aan lidstaten van de EU (overheden): overige kapitaaloverdrachten

54.31 Aan lidstaten van de EU (niet-overheden): investeringsbijdragen

54.32 Aan lidstaten van de EU (niet-overheden): overige kapitaaloverdrachten

54.41 Aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen: investeringsbijdragen

54.42 Aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen: overige kapitaaloverdrachten

54.51 Aan landen andere dan de lidstaten van de EU (overheden): investeringsbijdragen

54.52 Aan landen andere dan de lidstaten van de EU (overheden): overige kapitaaloverdrachten

54.61 Aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden): investeringsbijdragen

54.62 Aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden): overige kapitaaloverdrachten

62. Kapitaaloverdrachten aan de socialezekerheidsinstellingen

62.10 Investeringsbijdragen

62.20 Overige kapitaaloverdrachten

63. Kapitaaloverdrachten aan lokale overheden

63.11 Investeringsbijdragen aan provincies

63.12 Overige kapitaaloverdrachten aan provincies

63.21 Investeringsbijdragen aan gemeenten

63.22 Overige kapitaaloverdrachten aan gemeenten

63.41 Investeringsbijdragen aan vzw's van de lokale overheden

63.42 Overige kapitaaloverdrachten aan vzw's van de lokale overheden

63.51 Politiezones

63.52 OCMW's

63.53 Intercommunales van de sector S.1313

63.54 Hulpverleningszones

63.59 Overige lokale overheden

64. Kapitaaloverdrachten aan het gesubsidieerd autonoom onderwijs

64.10 Investeringsbijdragen

64.20 Overige kapitaaloverdrachten

65. Kapitaaloverdrachten aan andere institutionele groepen (federale overheid, gemeenschappen, gewesten, gemeenschapscommissies)

65.11 Franse Gemeenschapscommissie

65.12 Vlaamse Gemeenschapscommissie

65.13 Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

65.24 Franse Gemeenschap

65.25 Vlaamse Gemeenschap

65.26 Duitstalige Gemeenschap

65.34 Waals Gewest

65.35 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

65.40 Federale overheid

65.50 Interregionale eenheden

b. *Terugvorderingen*

Voor zover de terugvordering van een subsidie als opbrengst moet worden geboekt, worden de opbrengstcodes gebruikt, zoals hierna opgesomd.

iv. Bij de entiteit die de subsidie ontvangt

a. *Registratie als opbrengst*

Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.
150000	ESR 57 – 59 – 67 – 68 – 69	Kapitaalsubsidies
151000	02.99	In resultaat genomen kapitaalsubsidies
740100	ESR 57 - 58 – 59 – 67 – 68 - 69	Werking- en overige kapitaalsubsidies inclusief projecten (inclusief terugstortingen subsidies)
753100	ESR 57 - 58 – 59 – 67 – 68 - 69	Kapitaalsubsidies, investeringsdotaties, - subsidie, -toelagen

Bedrijfseconomisch

150000 Kapitaalsubsidies

151000 In resultaat genomen kapitaalsubsidies

740100 Werking- en overige kapitaalsubsidies inclusief projecten (inclusief terugstortingen subsidies)

753100 Kapitaalsubsidies, investeringsdotaties, - subsidie, -toelagen

ESR-matig

57. Kapitaaloverdrachten van bedrijven en financiële instellingen (exclusief vermogensheffingen)

57.20 Overige kapitaaloverdrachten van bedrijven

57.30 Overige kapitaaloverdrachten van kredietinstellingen

57.40 Overige kapitaaloverdrachten van verzekeringsmaatschappijen

58. Kapitaaloverdrachten van vzw's ten behoeve van de gezinnen en van gezinnen (exclusief vermogensheffingen)

58.10 Van vzw's ten behoeve van de gezinnen

58.20 Van gezinnen

59. Kapitaaloverdrachten van het buitenland

59.11 Van EU-instellingen: investeringsbijdragen

59.12 Van EU-instellingen: overige kapitaaloverdrachten

59.21 Van lidstaten van de EU (overheden): investeringsbijdragen

59.22 Van lidstaten van de EU (overheden): overige kapitaaloverdrachten

59.30 Van lidstaten van de EU (niet-overheden): overige kapitaaloverdrachten

59.41 Van internationale instellingen andere dan de EU-instellingen: investeringsbijdragen

59.42 Van internationale instellingen andere dan de EU-instellingen: overige kapitaaloverdrachten

59.51 Van landen andere dan de lidstaten van de EU (overheden): investeringsbijdragen
59.52 Van landen andere dan de lidstaten van de EU (overheden): overige kapitaaloverdrachten
59.60 Van landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden): overige kapitaaloverdrachten

67. Kapitaaloverdrachten van de socialezekerheidsinstellingen
67.00 Kapitaaloverdrachten van de socialezekerheidsinstellingen

68. Kapitaaloverdrachten van lokale overheden
68.11 Investeringsbijdragen van provincies
68.12 Overige kapitaaloverdrachten van provincies
68.21 Investeringsbijdragen van gemeenten
68.22 Overige kapitaaloverdrachten van gemeenten
68.41 Investeringsbijdragen van vzw's van de lokale overheden
68.42 Overige kapitaaloverdrachten van vzw's van de lokale overheden
68.51 Politiezones
68.52 OCMW's
68.53 Intercommunales van de sector S.1313
68.54 Hulpverleningszones
68.59 Overige lokale overheden

69. Kapitaaloverdrachten van andere institutionele groepen (federale overheid, gemeenschappen, gewesten, gemeenschapscommissies)
69.11 Franse Gemeenschapscommissie
69.12 Vlaamse Gemeenschapscommissie
69.13 Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
69.24 Franse Gemeenschap
69.25 Vlaamse Gemeenschap
69.26 Duitstalige Gemeenschap
69.34 Waals Gewest
69.35 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
69.40 Federale overheid
69.50 Interregionale eenheden

III. Voorbeelden

1) Voorbeelden uitgaande kapitaaloverdracht:

a. Investeringsbijdragen:

28. Subsidiërende entiteit A (behorend tot S13.12) verleent aan een privé-bedrijf B een kapitaalsubsidie ten bedrage van 90.000 (20% van de in aanmerking komende kosten 450.000) voor het aanleggen van een warmtenet in gemeente X. Deze subsidie wordt toegekend voor het aanmoedigen van milieuvriendelijke energieproductie. Het project

wordt goedgekeurd in jaar t, het subsidiebesluit (moment van toekenning) wordt getekend in jaar t. Het subsidiebesluit voorziet in een uitbetaling in schijven, nl.:

- Een eerste schijf van 25% na aanvang van de werken;
- Een tweede schijf van 25% indien de bouw van de installatie voor minstens 60% is uitgevoerd en wordt gestaafd via een voortgangsrapport en facturen;
- Het resterende saldo wordt uitbetaald bij definitieve oplevering van de werken

29. In jaar t+1 zijn het studiewerk, de aanbesteding, de nodige vergunningen aangevraagd en het aanvangsbevel is gegeven voor de aanleg van het warmtenet in de verkaveling. Het bewijs van de aanvang van de werkzaamheden werd geleverd. Dit geeft aanleiding tot de uitbetaling van een eerste schijf (25%) aangezien de werken aangevangen zijn. Een tweede schijf (25%) wordt uitbetaald indien de bouw van de installatie voor minstens 60% is uitgevoerd. Hiervoor moeten door privé-bedrijf B een voortgangsrapport en facturen worden voorgelegd ter staving. Ook dit gebeurt in jaar t+1. Uit dat voortgangsrapport blijkt dat 90% van de investering is uitgevoerd. Het resterende saldo moet worden betaald bij definitieve oplevering van de werken. Dit bewijs wordt in t+2 aangeleverd. Bij de definitieve oplevering blijkt dat de kosten 450.000 bedroegen en dat dus de volledige subsidie moet uitgekeerd worden. De effectieve betaling van het saldo van de subsidies gebeurt in t+3

Boeking bij de subsidiërende entiteit (entiteit A):

1) Vastleggen budgetpositie

Jaar t

Debet/Credit	Econ.Rek	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag vastlegging
Debet	643300	51.12	Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring	90.000

De vastlegging gebeurt in jaar t voor het volledige bedrag van de subsidie, aangezien het subsidiebesluit (moment van toekenning) getekend wordt in jaar t.

2) Aanrekening kost subsidie

Jaar t+1

30. Bij de aanvang van de werken wordt een 1ste schijf van 25% conform de subsidievoorwaarden aangerekend. Het boeken als kost gebeurt ongeacht de effectieve betaling ervan.

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	643300	51.12	Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring	22.500
Credit	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	22.500

Betaling:

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	22.500
Credit	55	/	Bank	22.500

31. De bouw van de installatie is voor minimaal 60% (in werkelijkheid 90%) uitgevoerd. Het boeken als kost gebeurt op het ogenblik dat van het privé-bedrijf B de nodige facturen en een goedgekeurde vorderingstaat wordt ontvangen. Dit staat los van het diepgaander nazicht van de facturen, en staat ook los van het effectief betalen van de 2e schijf van 25%. De effectief te boeken kost is de 2e schijf van 25% of 22.500.

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	643300	51.12	Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring	22.500
Credit	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	22.500

Betaling:

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	22.500
Credit	55	/	Bank	22.500

Jaar t+2

32. Definitieve oplevering van project (eindfactuur): 3de schijf van 50% (saldo) is verschuldigd. Eens het attest van oplevering wordt aangeleverd, wordt ook het resterende saldo van de subsidie geboekt. De effectief te boeken kost bedraagt voor t+2 90.000 euro verminderd met de reeds eerder in kosten genomen bedragen of 90.000 – 45.000 = 45.000 euro.

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	643300	51.12	Kapitaaloverdrachten en overige buiten de Vlaamse consolidatiekring	45.000
Credit	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	45.000

Jaar t+3

Betaling van het saldo

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	45.000
Credit	55	/	Bank	45.000

b. Overige kapitaaloverdracht:

33. Er doet zich een natuurramp voor in jaar t, waarbij de Vlaamse Regering de ramp officieel in jaar t+1 erkend. Na publicatie in het Belgisch Staatsblad kunnen de slachtoffers van de ramp een herstelvergoeding aanvragen (termijn van 3 maand). Hiervan wordt een verslag gemaakt waarin de schadevergoeding vastgesteld wordt op 30.000 (respectievelijk 20.000 en 10.000 voor schadelijder A en B) en voor akkoord aan schadelijders in jaar t+1 wordt voorgelegd. Schadelijder A is onmiddellijk akkoord. Zijn getekend besluit wordt eveneens nog in jaar t+1 opgesteld en aan hem/haar bezorgd. Schadelijder B betwist echter de voorgestelde vergoeding. Uiteindelijk wordt voor schadelijder B pas een vergelijk in jaar t+2 gevonden. Er wordt voor hem/haar een getekend besluit van 11.000 in jaar t+2 opgesteld.

34. Boeking bij de subsidiërende entiteit:

Jaar t

In dit jaar doet zich de ramp voor en wordt de erkenningsprocedure opgestart. Dit leidt tot geen boekhoudkundige transacties, noch enige vastlegging.

Jaar t+1

1) Vastleggen budgetpositie voor schadelijder A

Debet/Credit	Econ.Rek	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag vastlegging
Debet	643300	53.20	Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen	20.000

De vastlegging van de budgetpositie gebeurt meteen voor het volledige bedrag van de schadevergoeding op het ogenblik dat het besluit van schadelijder A is getekend. Gezien de betwisting door schadelijder B gebeurt er voor hem/haar nog geen vastlegging.

2) Aanrekening van de kost van de schadevergoeding

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	643300	53.20	Overige kapitaaloverdrachten aan	20.000

			gezinnen	
Credit	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	20.000

De aanrekening gebeurt op het ogenblik dat het besluit is getekend en dus op hetzelfde moment als het moment van de vastlegging. De betaling van het bedrag speelt daarbij geen rol.

Jaar t+2

1) Vastleggen budgetpositie voor schadelijder B

Debet/Credit	Econ.Rek	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag vastlegging
Debet	643300	53.20	Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen	11.000

De vastlegging gebeurt meteen voor het volledige bedrag van de schadevergoeding op het ogenblik dat het besluit van schadelijder B is getekend.

2) Aanrekening van de kost van de schadevergoeding

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	643300	53.20	Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen	11.000
Credit	481	/	Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	11.000

De aanrekening gebeurt op het ogenblik dat het besluit is getekend en dus eveneens op het moment van de vastlegging.

2) Voorbeeld ontvangen kapitaaloverdracht:

a. Investeringsbijdragen:

35. Entiteit A die tot S13.12 behoort, ontvangt van de provincie een kapitaalsubsidie van 10.000 voor de aankoop van machines in jaar t+1. De kapitaalsubsidie is vrijgesteld van belastingen. De machines hebben een aankoopwaarde van 50.000 en worden lineair afgeschreven over 5 jaar. De machines worden aangekocht in jaar t. De subsidie wordt toegekend (ondertekend besluit) in jaar t+1.

Jaar t

1) Registratie van de investering:

Aankoop van de machines (boekingsinvestering)

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	230000	74.22	Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie-balans	50.000
Credit	440000	/	Leveranciers	50.000

2) Afschrijvingen / Eindejaarsverrichtingen jaar t :

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	630400	/	Afschrijvingen op installaties voor exploitatie	10.000
Credit	230009	/	Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie – geaccumuleerde afschrijvingen	10.000

Jaar t+1

De toekenning van een kapitaalsubsidie van 10.000.

Het recht mag onmiddellijk en voor het volledige bedrag worden geboekt aangezien de investeringen reeds gerealiseerd zijn.

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	413	/	Te ontvangen subsidies, toelagen en soortgelijke	10.000
Credit	150000	68.11	Kapitaalsubsidies	10.000

Het boeken van de te ontvangen subsidie staat los van de werkelijke ontvangst van het bedrag ervan.

Ontvangst schijf subsidie:

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	55	/	Bank	10.000
Credit	413	/	Te ontvangen subsidies, toelagen en soortgelijke	10.000

Afschrijvingen / Eindejaarsverrichtingen jaar t+1:

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	630400	/	Afschrijvingen op installaties voor exploitatie	10.000
Credit	230009	/	Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie – geaccumuleerde afschrijvingen	10.000

Bedrijfseconomische boekhouding:

36. In resultaat nemen van de kapitaalsubsidie:

Wanneer de subsidie komt vast te staan nadat de afschrijving van de gesubsidieerde investering reeds is aangevangen, moet de resultatenrekening van het boekjaar waarin de subsidie definitief verworven blijkt, het gedeelte vermelden dat overeenstemt met de reeds verrichte afschrijvingen.

In totaal is 20.000 reeds afgeschreven (10.000 in jaar t en 10.000 in jaar t+1 of m.a.w. 40% van de aanschaffingswaarde van 50.000.

Bij toekenning van de subsidie, moet het gedeelte van de subsidie dat overeenstemt met de reeds geboekte afschrijvingen afgeboekt worden.

40% van de toegekende kapitaalsubsidie ten bedrage van 10.000 dient in het resultaat van het jaar t+1 als opbrengst te worden genomen of met andere woorden 4.000.

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	150000	/	Kapitaalsubsidies	4.000
Credit	753100	/	Kapitaalsubsidies, investeringsdotaties, - subsidie, -toelagen	4.000

Jaar t+2 en volgende (tot jaar t+4)

Afschrijvingen boeken

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	630400	/	Afschrijvingen op installaties voor exploitatie	10.000
Credit	230009	/	Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie – geaccumuleerde afschrijvingen	10.000

Bedrijfseconomische boekhouding:

In resultaat nemen van kapitaalsubsidie:

Debet/Credit	Econ.Rek.	Code economische classificatie	Omschrijving Econ. Rek.	Bedrag verplichting
Debet	150000	/	Kapitaalsubsidies	2.000
Credit	753100	/	Kapitaalsubsidies, investeringsdotaties, -subsidie, -toelagen	2.000